

DISCURS DE CLOENDA DE LA VIII CONVENCIO DE CIUTADANS PEL CANVI:

NOUS TEMPS, NOUS CANVIS

Pineda de Mar, a 30 de juny de 2007

Ciutadans pel Canvi va néixer per contribuir a garantir un govern de progrés a Catalunya, catalanista i federalista, que lluités contra tota forma d'exclusió dels catalans i catalanes, i que estimulés canvis en la forma de fer política i en la participació ciutadana. Aquests canvis s'han iniciat, però no s'han consumat.

Però en primer lloc, voldria agrair-vos, President Maragall, i fundador de Ciutadans pel Canvi, l'encert que vau tenir al crear aquest espai de pensament i d'acció i permetre que ens coneguéssim gent tan diversa, que sense la vostra empenta, potser no ens hauríem conegut mai, ni hauríem pogut treballar junts; homes i dones que provenim de professions i territoris tan diferents.

Tenim un espai de debat i construcció de creativitat, i, si em permeteu, tenim un espai de DISSENS, en el qual apreciem les diferències de criteris i matisem les paraules i les votacions, sempre exercint la democràcia deliberativa. No tenim un gran patrimoni econòmic, però estem plens d'idees, d'arguments i de ganes de posar en pràctica la democratització de totes les nostres institucions; el nostre patrimoni són les persones. Tota aquesta riquesa que ens heu ajudat a tenir, us la volem agrair.

Tal com ens vau dir en una carta, abans de les eleccions autonòmiques: "Només una victòria socialista a les eleccions de l'1N, pot garantir la continuïtat de la política que vaig iniciar. Crec que ha estat un encert que pugueu reeditar la coalició política i que el Grup Parlamentari torni a ser Socialistes- Ciutadans pel Canvi. Penso implicar-me personalment en la campanya per portar a José Montilla a la Presidència de la Generalitat, i us demano que també ho feu, amb la convicció que només una consolidació de les posicions socialistes pot afavorir que els canvis socials i progressistes a Catalunya, no tornin enrere i es facin realitat".

Embolcats amb banderes, era difícil poder destriar clarament quin és el model de societat que cada grup volia proposar. Però a les eleccions del 2003 i 2006, la ciutadania catalana va votar majoritàriament per un model de societat que vol que marqui la convivència i el futur del seus fills i filles i del seus nets i netes.

Volem una societat que augmenti els privilegis dels que ja tenen més, repartint xecs enlloc de respectar drets i fent més profundes les desigualtats entre la nostra població? O per al contrari, volem una societat que faci realitat la igualtat d'oportunitats per homes i dones, per la gent de Catalunya endins i per la del litoral, que doni drets socials universals a les persones amb discapacitats o que tenen problemes de dependència, i que permeti la mobilitat, les comunicacions i l'accessibilitat a la vivenda? Per fer tot això, qui té credibilitat?

L'allunyament de la ciutadania de les actuals formes de fer política, observada en les últimes eleccions municipals, es va manifestar amb un creixement de l'abstenció, però també amb el fet significatiu dels 84.000 ciutadans i ciutadanes que votant en blanc, van exercir el seu compromís cívic amb la democràcia. És ben cert que el creixent nivell d'abstenció és per a nosaltres una assignatura pendent, i que amb les nostres iniciatives no hem aconseguit estimular la participació; però valoro el fet que 84.000 persones hagin exercit el seu vot democràtic encara que sigui en blanc.

Ha fet molt mal a la democràcia la contínua desqualificació dels polítics, dels partits i de la política, sovint estimulat per sectors de dretes. Tampoc podem oblidar que el discurs de que tots els partits són dolents i els polítics també, només ens pot portar al retorn de la tirania, de la dictadura i dels senyors feudals. La política ens ha salvat de les dictadures i ens ha portat la llibertat d'associació i d'expressió. Abominar de la política és retornar a la vida de les tribus i de les cavernes. Ja sabem que la nostra democràcia és imperfecta, però per ara, és el millor sistema que tenim per defensar els drets de ciutadania.

A Ciutadans pel Canvi hem arribat aquest matí, a un punt d'inflexió en la forma de treballar de la nostra associació, respectant els nostres compromisos institucionals al Parlament de Catalunya i als Ajuntaments. No ens conformem en donar el vot cada quatre anys. Creiem que hi ha més formes d'exercir la democràcia i de facilitar espais a la participació política de la ciutadania, ja que la indiferència de la ciutadania davant dels problemes públics i l'escassa implicació en l'acció política és un greu problema per a la convivència.

Com ja diu Hanna Arendt, no exercir els drets de ciutadania suposa una reducció de la llibertat pública: " Quan una persona pren part en la vida pública, s'obre per ell o ella mateixa, una dimensió de l'experiència humana que d'altra manera hauria estat tancada per ell o ella, i que d'alguna manera, constitueix una part de la "*felicitat*" complerta".

Tal i com aquest matí ens explicava la Sra. Itziar González Viros, quan una persona fa el pas de participar en un àmbit de la vida pública, canvia ella mateixa, i la relació i la comprensió que estableix amb el seu entorn. Hi ha un abans i un després en les persones que han format part d'un procés de participació, com també hi ha hagut un abans i un després per a tots els homes i dones que ens vàrem embarcar en la interessant forma d'exercir la democràcia i que Ciutadans pel Canvi ha fet realitat.

Ser ciutadà o ciutadana de ple dret, vol dir defensar el dret a tenir drets, implicar-se en el govern, la cura del propi entorn i del medi ambient, participar en l'elaboració de les lleis i també en complir-les i fer-les complir; i, amb aquest exercici lliure de la democràcia, completar tota la dimensió humana, que les dictadures de tot tipus havien atrofiat, i fer-ho gaudint en el procés. La participació política, ha de ser creativa, i ha de ser exercida amb la passió dels que volem assolir la "*felicitat complerta*".

Durant els anys de la dictadura les polítiques es van fer d'esquena a la ciutadania, però en paraules del professor Joan Subirats, l'actual legalitat democràtica s'ha dedicat a fer polítiques **per a les persones** (un paternalisme que vol solucionar-ho quasi tot dins l'Estat

del Benestar), quan els canvis que necessita l'exercici de la democràcia, s'haurien de basar en construir les polítiques públiques **amb les persones**, que permetin incorporar a la ciutadania en el desenvolupament de l'espai públic mitjançant una responsabilitat compartida.

Ciudadans pel Canvi està format per homes i dones de diverses professions i oficis, que ja han exercit el seu compromís cívic en les associacions de veïns i veïnes, en les de pares i mares a les escoles, o a diverses ONGs, i els seus membres se situen en la intersecció de camps diversos:

- Les identitats de les persones es formen en processos interètnics i internacionals, amb mitjans de comunicació que reflecteixen constants informacions contradictòries.
- Ens hem de col·locar en les interseccions, en els llocs a on les persones poden parlar i actuar, transformar-se i ser transformats.
- Convertir els condicionants, les agressions, les injustícies, en oportunitats per exercir la ciutadania.

Per què es necessària la participació ciutadana?

- Necessitem la participació per fer real la governança (per governar els municipis, la sanitat, l'educació, el medi ambient, els espais rurals, les empreses, les infraestructures, etc.).
- La participació crea ciutadania, genera comunitat: és una forma de lluitar contra el creixent individualisme.
- Trobar un nou espai de treball entre el local i el global.
- Les comunitats polítiques han entrat en una nova constel·lació "més enllà de l'Estat nacional".
- El món globalitzat entra en tensió, política i moralment, per les diferències cada vegada més grans entre rics i pobres.
- Esgotament progressiu de la biosfera, agressions i esgotament de l'aigua, l'aire i la terra, converteixen a la humanitat en una comunitat ecològica d'interessos, que amb debat i diàleg ha de crear una nova cultura racional de desenvolupament sostenible (i decreixent?).

Els **Ciudadans pel Canvi** volem defensar els Drets de ciutadania:

- ✓ DRET A LA INFORMACIÓ:
 - Transparència.
 - Avaluació de comptes.
 - Seguiment d'objectius.

✓ DRET A LA PARTICIPACIÓ:

Però com podem estimular la participació?

Obrint espais per garantir que els diversos actors, s'expliquin, s'escoltin, deliberin i acordin solucions:

- FENT AULES DE FORMACIÓ EN PARTICIPACIÓ, en les quals a partir de les motivacions de les persones, aprenguem a prendre decisions amb la màxima eficiència.
- PARTICIPAR EN ELS PLENS DELS AJUNTAMENTS.
- PARTICIPAR EN LLISTES ELECTORALS.
- EXIGIR PRESSUPOSTOS PARTICIPATS.
- COORDINAR ASSOCIACIONS LOCALS PER ACONSEGUIR OBJECTIUS COMUNS.
- EDUCACIÓ (Ampas).
- SANITAT (com aplicarem el decret de descentralització?).
- SERVEIS SOCIALS (com aplicarem la Llei de dependència?).
- URBANISME (convivència amb l'entorn?).
- MEDI AMBIENT (com portarem a terme un desenvolupament sostenible?).
- MITJANS DE COMUNICACIÓ (com hi participem ajudant a fer informació veraç).

Volem passar de les 3 D: Ciutadans DIFERENTS, DESIGUALS I DESCONNECTATS. A les 3 C: **CONÈIXER les diferències i els altres; CORREGIR les desigualtats i CONNECTAR-SE amb les XARXES ciutadanes.**

Després del procés de reflexió deliberatiu que hem fet a Ciutadans pel Canvi, la nostra associació cívico-política, ha decidit prioritzar l'àmbit cívic i associatiu per sobre del treball només en l'àmbit institucional; defensant una nova cultura democràtica oberta i participativa, que faciliti el compromís cívic lliure i creatiu dels diversos sectors de la societat, i en especial, als que han estat tradicionalment exclosos i excloses de l'espai públic. Volem realitzar una transformació activa dels processos d'exclusió – d'idees, de classes socials, de gènere, de la nova ciutadania sense drets, d'orientació sexual, de barris i de territoris- en processos actius d'inclusió de la ciutadania, que establint aliances, es fa responsable del seu propi canvi.

Per fer això volem obrir nous espais de debat com l'Àgora Política, que permeti comprendre millor l'entramat i la complexitat de les decisions polítiques, i que col·labori en l'elaboració d'un discurs que articuli les forces de progrés, promovent el desenvolupament d'un pensament actiu abans de l'acció. I a la vegada, promoure una Escola de Ciutadania, amb

l'objectiu de desenvolupar les aules de formació en mediació comunitària, participació política i federalisme.

La nostra aposta política és obrir el món de les institucions, de la vida municipal i de la forma de treballar dins d'elles, a la participació ciutadana; continuant i ampliant a altres àmbits la campanya de "Els calers, on calen" que estem desenvolupant des de fa anys. Mitjançant l'acció política i el desenvolupament de l'auditoria ciutadana, volem col·laborar en la transformació de les demandes sectorials en reivindicació política, articulant una implicació de la societat civil i de les associacions que la representen, facilitant recursos per a les associacions que desitgin passar de les queixes a les propostes polítiques. Sense deixar d'establir xarxes de reflexió i treball amb les associacions cíviques d'Espanya i Europa que ja estan treballant en l'aprofundiment i diversificació del compromís cívic i el canvi de la cultura política democràtica.

A Ciutadans pel Canvi ens definim com a **CATALANISTES** (en el sentit d'una catalanitat no excloent, de Valentí Almirall), partidaris de **POLÍTIQUES SOCIALS QUE LLUITIN PER L'EQUITAT**, impulsors d'un **FEDERALISME PLURINACIONAL**, i partidaris d'aprofundir en totes les fórmules de la democràcia.

Com us deia aquest matí, citant a Jenofonte: "Els vents en si mateixos no es veuen, encara que se'ns manifesten pels efectes que produeixen i els sentim quan arriben". El vent pot ser destructor, però també pot ser un element que escombri vells pensaments i doni pas a una nova forma de pensar i de debatre. Anquilosada la democràcia del vot només cada quatre anys, potser ha arribat el moment de treballar, a tots els nivells ciutadans, la democràcia deliberativa.

Siguem vent que trenqui amb les teranyines mentals de la nostra burocràcia i impulsem els canvis que encara fan falta per fer més radical la nostra democràcia.

AMICS i AMIGUES, SIGUEM VENT!

Moltes gràcies.

Carme Valls-Llobet

Presidenta

Ciutadans pel Canvi